

je, od velike će koristi biti HOMILIJE (str. 114—189). Uključeni su i svećtački blagdani što spadaju u ovo vrijeme, naime: od Pepelnice do 14. nejelje kroz godinu. Homilije su kratke, neke kraće, a neke malo duže. Različiti su autori, različiti stil, ali ideje ispravne, način izražavanja dostupan. Nema sumnje da će, ovako izrađene, biti od velike koristi propovjednicima. Ako ne kao gotove, onda barem kao putokazi.

Na kraju knjige kao osvježanje dolaze nam primjeri, crtice razgovora i uredničko poslovanje.

Ovo bih izdanje istaknuo kao nastojanje da se izbjegnju egzegetske propovijedi (one su za studente bogoslovije ili specijalne kurseve) i propovijedi za intelektualnu elitu (kojih u crkvama ima malo ili vrlo malo). Zbornik liturgijskog tečaja održan 1963. posvećen je temi: BOŽJA RIJEČ ZAJEDNICI. Ima tu obilje gradiva u cilju da se obnovi propovjedništvo. Problem je obuhvaćen sa svih strana. Nije li taj zbornik doživio sudbinu ostalih Zbornika? Nekako želimo da se govori i da se uvijek govori, makar ponavljali, često površno, što je već prije rečeno mnogo puta. Bilo bi poželjno da se na tako javnom zboru izrečene i usvojene smjernice nastoje provesti u djelo.

Želio bih istaknuti ovo: propovijedi potaknute i rukovođene biblijom ne smiju prijeći u egzegezu. Potrebno je Božju riječ uzreći današnjici u život, njoj dostupnoj terminologiji. Bez tog načela primjerenosti i ažuriranja riječ Božja ostaje samo historijska, a ne životna, ne konkretna, ne vitalna za život današnjice.

Ovo izdanje propovijedi pokazuje da još nismo sa svim načistu. Specijalne propovijedi, bile one specijalne ili specijalizirane, ne odgovaraju većini slušateljstva. Stoga bi bilo uputno držati na umu riječi napisane u spomenutom Zborniku, a izrekao ih je dr. Đuro Gračanin, da treba posvećeno upoznati sredinu u kojoj se govori, poštivati i ljubiti slušateljstvo.

U znaku tog poštovanja i ljubavi prosudit ćemo veliku vrijednost ove zbirke, ujedno ćemo uvidjeti da li, što i koliko još treba učiniti.

J. K.

BIBLIOTHECA SANCTORUM (BSS), svesci XII + Indici (Kazala), Rim, Papinsko lateransko sveučilište, 1969—1970.

Ovim recima popunjavamo naš prikaz u BS (39/1969 315—318), kad nismo još imali u rukama dvanaestoga sveska ove hvalevrijedne hagiografske publikacije. Ona se tiskala deset godina, a zaključena je sa sveskom »Kazala« (trinaesti), koji je izišao koncem 1970. U 12. svesku BSS nalazimo nekoliko članaka o svecima naših krajeva i našega roda, tj. o Taveliču, o Venanciju iz Delminija i o Vladimiru iz stare Crvene Hrvatske. Zapažamo i više članaka o raznim Stjepanima, napose srpskim i mađarskim, koji su na razne načine povezani s našom vjerskom i nacionalnom poviješću (vrijedan članak o prvome mađarskom kraju sv. Stjepanu potpisao je E. Pásztor). Zanimljiv je za nas i članak o sv. Ursusu, iz vremena Karla Velikoga, jer je svetac, navodno, djelovao kao vjerovjesnik u našim krajevima. Svezak raznih kazala ima svoju očitu korist, a novo je ondje »Kazalo zaštitnika« znatnijih gradova i biskupija katoličkog svijeta. Tu su zastupane i sve biskupije Jugoslavije.

A. J. Matanić

Dr. JORDAN KUNICIC: Čovjek svih vremena, st. Toma iz Akvina, izdavač »Izvori istine«, Dominikanci, 50260 Korčula, cijena 8 d.

Pisac je skupio govore održane prigodom proslave blagdana sv. Tome na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu kroz 13 godina. Svi govori zajedno prikazuju nam lik sv. Tome s više strana, naglašavajući ovo ili ono gledište. To su kao neke dominante u, za obične smrtnike, nedostiživu geniju. Usput su dodirnuta, i u načelu riješena, mnoga pitanja intelektualnog apostolata, odnosa učenosti i svetosti, kontemplacije i akcije kao i redovničke problematike.

Navest ću završne riječi: »Tko ljubi velike sinteze i detaljne analize, i tko ide za životnom ulogom filozo-

fije i teologije, neka posegne za naukom sv. Tome. Ne vjerujte meni, vjerujte vrlo suvremenom teologu p. Chenuu. On je prigodom 70-godišnjice izjavio da je nauka sv. Tome najprikladnija za razumijevanje suvremenog svijeta, te da je Tomina vizija svijeta od čudesne aktualnosti... Nauka sv. Tome — rekao je — za mene je svakidašnja hrana... Mladim ocima koji idu drugim putem običavam reći: Vi me poštujuete, dobro, ali znajte sigurno da bez sv. Tome ja ne bih bio ono što jesam.»

Knjižica će dobro doći i onima koji moraju prigodno nešto reći o sv. Tomi. Zbog toga su i »Izvori istine« preuzeli izdanje ovog djelca, jer im je svrha pastoralne naravi.

D. N.

Dr. JORDAN KUNIČIĆ: Sveta Katarina Sijsenska. Izdanje: Kršćanska sadašnjost, Metanoja 20—21, Zagreb 1971, str. 5—25.

Katarina je rođena u Sijeni 25. III. 1347. U 18. godini posta dominikankom. Umire 1380, kanonizirana 1461, proglašena zaštitnicom Rima 1866, a Italije 1939. Četvrtog listopada 1970. proglašena je naučiteljicom Crkve.

U ove vremenske okvire Bog je smjestio bujan svetački život Katarine, a Crkva joj je dala sveopće priznanje, naglašuje dr. Kuničić.

»Doctor Ecclesiae« poznat je termin u Crkvi, ali nije poznato do najnovijeg vremena da se je pridijevao ženi. U tom je sv. Katarina uz sv. Tereziju Avilsku u izuzetnom položaju.

To nas upozorava da iz spisa sv. Katarine ključa znanje i svetost. »Knjiga milosrđa«, »Kratki dijalog«, njenih 26 toplih i sadržajnih molitava, 382 ostavljena Pisma — sve to pokazuje i znanje i svetost ove mistične duše.

Prije svega pokazuje se njezino znanje i svetost u kontemplativno-aktivnom životu, u njezinu apostolat. Autentična ljubav koja proizlazi iz nje prije svega je aktivna, spasavalačka, upravljena prema bližnjemu! To je za nju jasno, jer Bog uvijek djeluje pa onda mora djelovati i onaj

kojega je Bog pozvao za to. Bog pokazuje svoju ljubav u odnosu prema bližnjemu, za Katarinu je sasvim jasno da i njezina ljubav prema Bogu treba biti u tom odnosu — prema bližnjemu! Ona se predala u službu bližnjemu! I taj svoj aktivitet temeljila je na promatranju dubokih istina Božjeg života i Kristova služenja. U tom se očituje njezina svetost, koja uranja u Boga i u Crkvu bez primišljaja na štokakve alijenacije i kriva shvaćanja aktiviteta.

Katarina oponaša u svom životu Martin rad i Mirijinu ljubav! Osnova za to je kontemplacija. Iz nje kršćanin može crpiti snagu koja nije samo ljudska. Stoga je u svoj apostolat mogla usklađeno stavljati molitvu, žrtvu i djelovanje. Nije trpjela u svom životu od »hereze akcije«, već je akciju apostolata prožela trpljenjem, poslušnošću Božjim istinama, služenju Crkvi i čovjeku, a sve to u savršenom skladu, jer nije tražila sebe. U kontemplaciji je nalazila nešto vrednije — Krista—Boga. Tako je ona propovijedala integralni kršćanski život!

Bog je temelj svega! Na taj temelj potrebno je staviti zgradu života: sebe spoznavati kroz Boga! Ako se je Bog predao ljudima za njihov spas, zašto ne bih i ja? — pitala je Katarina. Ali ona je i djelovala tako, bila je prožeta potpunom poniznošću! Poniznošću preobražene svetačke duše. Radikalna je prema sebeljublju. Ona traži Boga i u Bogu bližnjega, a ne sebeljublje. U tom je bila radikalna. Suprotstavila se svemu svjetovnom, što bi je odvodilo od Boga. I strogost i blagost u Katarininu životu možemo vidjeti samo u tom okviru. Osobito je pazila na ljubav prema Crkvi, papinstvu, a i kako ne bi, kad je to za nju Krist! Ona je sva u Kristu i stoga i sva u Crkvi. Sve je spremna učiniti za svetost Crkve, jer to Crkva mora biti. Stoga se na svim stranama borila protiv dekadentnog stanja u Crkvi. Zalagala se za to da bi Crkvu vodili dobri, sveti ljudi, ali nije u tom smislu rušila hijerarhiju. Ne, nastojala ju je preporoditi! Ona očito zna slušati u Crkvi, kad god je to na posvećenje, na boljitak. Svojim je nastupom i ugledom, znanjem i svetošću života mogla biti na pomoć